



Autor(ka): Marie Procházková
Obor: Zn-Přn-SZn
Datum odevzdání posudku: 14. 8. 2017
Oponent diplomové práce: Ing. Štěpánka Chmelová, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce

Využití biotopu zahradního jezírka ve výuce na 2. stupni základních škol
(Komplexní vzdělávací program se zvýšeným důrazem na aplikaci badatelsky orientovaných
prvků)

Práce obsahuje 88 stran textu, 6 stran příloh a cituje 35 literárních pramenů a dalších 14 internetových zdrojů.

Hodnocení obsahové stránky práce:

Předložená diplomová práce je členěna do obvyklých kapitol. Cíle práce jsou jasně formulovány v úvodu práce. Práce se snaží navrhnout vzdělávací program s prvky badatelsky orientovaného vyučování pro biotop jezírka s využitím pro 2. stupeň základní školy zejména v přírodopisu a zeměpisu.

Literární přehled je nazván Teoretickým rámcem a poskytuje informace o současných trendech ve vzdělávání, zaměřuje se na badatelsky orientované vyučování (BOV) a zmiňuje školní zahrady včetně zahrady Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, pro kterou byl program hlavně navržen. Na str. 9 autorka píše dole v odstavci: Řada pedagogických výzkumů ukázala, ...ale chybí zde citace o jaké výzkumy se jedná.

Metodika práce konkrétně popisuje jednotlivé dílčí procesy při vlastním řešení práce a celkový zrod finální verze výukového programu.

Diplomová práce navrhuje sedm aktivit s využitím vodního biotopu na školní zahradě již pro 6. - 7. třídy ZŠ, dvě z nich se doporučují až pro 8. - 9. třídy v návaznosti na učivo chemie. Jedná se o aktivity Bruslení bez bruslí, Pozorování pod lupou, Cesta s klíčem do tajuplného života obyvatelů jezírka, Plavba po jezírku, Znečištění vody, Průhledný a průhlednější, Měření pH vody. Většinu aktivit autorka převzala a rozpracovala v rámci požadavků BOV. Velmi zajímavé je provedení samotných pracovních listů a metodických listů pro učitele - oceňuji velmi kladně formu zpracování. Pět aktivit bylo vyzkoušeno přímo v praxi se žáky základní školy. Aktivity byly rovněž korigovány 25 učiteli z praxe v rámci semináře. Výborné je provedení pretestu a posttestu, i když samozřejmě v tak malém počtu má malou vypovídající hodnotu.

K aktivitám mám tyto připomínky - u znečištění vody je třeba zmínit i další formy, např. mikrobiální znečištění vody, které by se dalo i zakomponovat do výukového programu. Aktivita s povrchovým napětím vody je všeobecně známá i v rámci pokusů, zde autorka vhodně zapracovala právě prvky BOV. Tady se přikláním k názoru učitelů - zkusit narušení povrchového napětí vody bez živočichů (tedy bruslařek). Je škoda, že autorka nezahrnula nějaké vlastní aktivity a ne jen převzaté, i když chápu složitost vymyslet nějakou inovativní aktivitu.

V kapitole diskuze autorka shrnuje provedení jednotlivých aktivit a přináší tak cenné postřehy pro budoucí uživatele. Následují kapitoly závěr, seznam literatury a přílohy. V závěru práce autorka píše, že navržený vzdělávací program mohou uplatnit učitelé druhého stupně na školní zahradě, ale i mimo ni. Je nutné si uvědomit, že vodní biotop má pouze necelá pětina zkoumaných zahrad dle citovaného Váchy (2015) - uvedeno na str. 26. Bezesporu by program mohl být s určitým omezením realizován někde v terénu v okolí vodního zdroje, což mu umožňuje širší spektrum využití.

V přílohách jsou uvedeny vyplněné testy, vyplněné pracovní listy a fotografie z provedení aktivit. Zde bych doporučovala doplnit popisky k jednotlivých fotografiím.

Hodnocení formální stránky práce:

Po formální stránce je předložená diplomová práce na velmi vysoké úrovni. Velmi zajímavé je zpracování pracovních a metodických listů. Přesto jsem zde našla několik formálních chyb, které samozřejmě nikterak nesnižují hodnotu dané práce:

- Obsah - v kapitole 2.8.1. Historie školních zahrad na našem území (překlep)
- str. 9 - ...nazývaných Rámcově vzdělávací programy (velké písmeno), ze kterých
- str. 28 - 2. odstavec chybí konec závorky na konci výčtu 2. věty
- str. 32 poslední odstavec - překlep ve slově využit
- str. 33 - chybí úplná citace zmiňované diplomové práce (rok), překlep Bruslení bez ledu
- citace: nesprávná citace Morkes (2007) - pokud se nejedná o jeho článek v časopisu Envigogika (rok 2010), pak jako hlavní autor této publikace Učíme se v zahradě je Květoslava Burešová - uvedení zdroje má tedy jinou formu, dále chybí citace v seznamu literatury Nezvalová a kol. (2010) na str. 16

Závěr:

Práce splňuje vytyčené cíle a veškeré požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Provedla autorka před vlastní výukou navrženého programu školení žáků ohledně bezpečnosti při pohybu u vodního biotopu a obecně na školní zahradě?
2. Která z vyzkoušených aktivit žáky obsahově nejvíce zaujala?

Návrh na klasifikaci diplomové práce: výborně



Podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 14. 8. 2017

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovějí
---------------------------	---------	-------------	-------	------------